

KNIHY ZÁHAD

MAGDALENA ZACHARDOVÁ

Záhady dávnověku

Tajemné civilizace
a podivné nálezy

Copyright © Magdalena Zachardová, 2025

Copyright © ALPRESS, s. r. o.

Všechna práva vyhrazena.

Žádnou část knihy není dovoleno užít
nebo jakýmkoli způsobem reprodukovat bez písemného
souhlasu držitele práv, s výjimkou krátkých citací
nebo odkazů, které tvoří součást kritického hodnocení.

Copyright © Magdalena Zachardová, 2025

Redakční úprava Lukáš Foldyna

Vydalo nakladatelství Alpress, s. r. o., Frýdek-Místek, 2025

shop@alpress.cz

Vydání první

ISBN 978-80-7695-457-1

*„Co pominulo, už se nevrátí.
Zaniklo-li to ovšem v záři,
svítí to ještě hodně dlouho.“*

Karl Förster (1784–1841)

Náš svět je podivuhodné místo. Na první pohled se může zdát, že každodenní realita nudně plyne v předem připravených kolejích v rytmu odbíjejících hodin, nerušených ničím výjimečným, jak se však ukazuje, skutečnost je zcela jiná.

Přestože jsme prozkoumali téměř celou Zemi, je to jen malý zlomek toho, co bychom poznat ještě měli. Důvodem je, že často odmítáme uvěřit tomu, co vidíme na vlastní oči. Občas nás ale některé skutečnosti zneklidňují.

Jak si máme vysvětlit, že lidé v době kamenné znali pokročilé technologie a jejich stavby jsou orientovány podle hvězd? Jakým způsobem vybudovali všechny ty úžasné monumenty, postavené z gigantických balvanů, jejichž transport by představoval problém i s použitím moderní techniky?

Jak jsme se stali inteligentními lidmi? Mohl někdo zasáhnout do naší DNA a urychlit tím náš vývoj? Žili na Zemi obři a děsiví kříženci? Kdo byli a odkud přišli zářící *bohové* a *učitelé*, o nichž nacházíme zmínky v mýtech mnoha národů světa?

Tato kniha má za úkol poukázat na některé nevyřešené záhady. Budeme cestovat po celém světě a navštívíme mexický Bermudský trojúhelník, Dábelské moře, opuštěný Velikonoční ostrov, Maltské souostroví, Sardinii, jezero Titicaca nebo Bránu bohů v Andách.

Vypravíme se za šamany a jejich rituály do neproniknutelných pralesů Amazonie a vydáme se po stopách nadpřirozených bytostí, jejichž dávná vyobrazení můžeme vidět na stěnách jeskyní a o nichž vypráví legendy indiánů kmene Hopi a prastaré mýty australských domorodců.

Projdeme se po horách, pod nimiž se ukrývají tajemné podzemní chodby, a po *prokletých* oblastech, v nichž byla zaznamenána pozorování neznámých létajících objektů a nevysvětlitelné jevy. Je možné, že objevíme souvislosti, které stojí za zamyšlení.

I. Otazníky z počátku světa

*„Kdo ovládá minulost, ovládá budoucnost.
Kdo ovládá přítomnost, ovládá minulost.“*

George Orwell (1903–1950)

Experiment člověk

Ať se nám to líbí, nebo ne, žijeme na planetě plné záhad. Možná že se toto tvrzení může zdát poněkud fantastické, ale pokud budeme dobrými pozorovateli, brzy objevíme indicie vedoucí k překvapivým vyústěním a před námi se otevře svět plný neuvěřitelných skutečností.

Víme, že se v historii lidstva pravidelně střídaly cykly rozkvětu a zániku a že tohoto scénáře nezůstaly ušetřeny ani vyspělé kultury, které navždy zmizely v temnotách dějin. Je proto možné, že podobný osud čeká jednou nás a naši civilizaci.

Pokud by při nějaké katastrofě, změně klimatu nebo v důsledku záliby lidského druhu ve válkách bylo zničeno vše, co se podařilo vybudovat, je dosti pravděpodobné, že

si naši potomci, až objeví předměty z naší doby, nebudou už umět vyložit jejich skutečnou funkci.

Budou je možná pokládat za kultovní předměty a opatří je názvy jako *náboženský amulet* či *stříbrný disk*. V případě počítačové obrazovky to může být *zrcadlo, které sloužilo k rozmlouvám s duchy mrtvých předků*. Bude to stejné, jako když současní archeologové označují některé nálezy za *kultovní a magické*.

Zvláštním kresbám a petroglyfům, vytesaným do skály, jsou přidělena pojmenování *létající duchové, kouzelníci* nebo *bratři blesku* a podivné sošky, připomínající kosmonauty, dostávají pak osvědčenou nálepku *opičí bůh* či *šaman ve zvířecí kůži*.

Všechno je proto mnohdy jinak, než by mělo být, a před námi stojí řada nerozluštěných tajemství, čekajících na své vyřešení. Jednou z nejdůležitějších a dosud neobjasněných otázek, které si lidstvo klade již odedávna, je samotná naše existence – vznik a vývoj člověka.

Člověk (*Homo*) je rod živočichů z čeledi hominidi (*Hominidae*), k němuž náleží jediný žijící zástupce člověka: *člověk moudrý* neboli *Homo sapiens*. Člověk ale není příliš jednoduché stvoření. Naopak. Je vysoce dokonalým a zázračným dílem. Jde však o to, kdo je jeho autorem. Není divu, že představy o vzniku člověka jsou součástí nejstarších mýtů a podle mnoha světových náboženství stvořil lidstvo *Bůh* nebo *bohové*.

Vědci zastávají jiný názor a domnívají se, že to byla matka příroda, jelikož se lidé vyvinuli z primátů podobných opici. Když se však na Zemi objevili tito vyšší *primáti*, dá se říci, že nijak nevynikali nad jinými živočišnými druhy.

V této době jistě nikdo neměl ani tušení, že potomci těchto pravěkých lidí budou jednou budovat egyptské

pyramidy, organizovat lety do vesmíru, procházet se po Měsíci, rozbíjet atom nebo obsluhovat počítače a používat umělou inteligenci.

Jak tedy z tohoto celkem obyčejného opičího rodu mohl vzniknout člověk? Je pravda, že se v našem rodokmenu nevyznají ani přední učenci a v tabulce našich předků chybí zřejmě několik milionů let. Vývojová linie člověka je tak předmětem neustálých sporů mezi vědci a rozhodně na ni nemůžeme nahlížet jako na bezpečně zjištěnou skutečnost. Fosilie, které jsou prezentovány jako naši předchůdci, patří ve skutečnosti různým druhům člověka nebo opic, takže uznávaná řada předků člověka je spíše jen svévolně seřazenou řadou různých lebek a kostí.

Z toho vyplývá, že o vzniku druhu *Homo sapiens* neboli člověka moudrého toho stále mnoho nevíme. Náзор, že *Homo sapiens* pochází z *neandrtálců*, ti se vyvinuli z *Homo erectus* a ti zase ze záhadných *australopithéků*, který nám vtloukali do hlavy ve škole naši učitelé, v dnešní době již neobstojí.

V roce 1975 byla v Keni nalezena lidská lebka stará údajně 2,5 milionu let a byla přiřazena k vývojové linii *Homo erectus*. Sotva lidstvo dojásalo nad tímto úžasným objevem, byla v Etiopii v oblasti Asar nalezena jiná lebka. Šťastný objevitel, americký paleontolog Donald C. Johanson, ji pojmenoval něžným jménem *Lucy* a její stáří bylo odborníky odhadnuto na 3,5 milionu let. Nadšení nebralo konce. (Jak bylo později zjištěno, *Lucy* se podobala spíše opici a už dávno před ní se vyskytovali lidé moderního vzhledu.)

Další slavná lebka byla nalezena v Nairobi. Zde ji ředitel Národního výzkumného střediska pro prehistorii a paleontologii Louis Leaky (1903–1972) představil světu pod méně poetickým označením ER 1470. Osoba,

které lebka patřila, si vykračovala po Zemi rovněž před 3,5 milionem let.

Výčet našich předků můžeme tedy uzavřít pro laika i odborníka poněkud šokujícím zjištěním, že jak *Homines*, tak *australopitékové* zřejmě existovali i přes odpor kabinetních učenců před 4 miliony lety, tedy v pozdějším pliocénu.

Britský přírodovědec Charles Darwin (1809–1882) je autorem uznávané evoluční teorie. Podle ní se člověk vyvinul z primátů postupným vývojem, od jednoho nedokonalého druhu k dokonalejšímu, a to přirozeným výběrem (snad žádná jiná myšlenka nezpůsobila ve vědeckém světě tak velkou bouři nevole i nadšení).

Postupem doby se však ukázalo, že těchto primátů žilo na Zemi souběžně několik druhů, a moderní člověk tak mohl žít současně se svými údajnými předky, je proto důležité si uvědomit, že vývoj nešel postupně a v řadě. V mnohých případech se některé druhy mohly setkávat, a dokonce vzájemně křížit. Nakonec se ale přece jen podařilo dojít jakousi souhrou šťastných náhod až ke vzniku *Homo sapiens*.

To všechno vypadá jako celkem logické vysvětlení. Člověk moudrý (nebo člověk rozumný) je tolik inteligentní stvoření, protože se jeho druh nejlépe přizpůsobil prostředí. Jak nás učili ve škole, začalo to, když primitivní *neandrtálce* vytlačil, a nakonec v historii zcela vystřídal, šikovnější druh *člověka kromaňonského*.

Ale pozor. Tvrzení, že čím větší je hlava, tím je větší mozek, neplatí. Příkladem toho je *Homo floresiensis*, jehož pozůstatky byly nalezeny na ostrově Flores. Přestože se jednalo o tvora velice malého vzrůstu a jeho mozek měl zhruba velikost grapefruitu, vědci zastávají názor, že šlo o bytost vysoké intelektuální a kulturní úrovně.

Ukázalo se také, že *neandrtálec* nebyl naším předkem, jak se donedávna uvádělo. Náhradu za *neandrtálce* jako předchůdce moderního člověka dosud nemáme, a proto se doba prvního výskytu moderního člověka posouvá dále do minulosti. Máme bohužel všeho všudy asi 300 fragmentů kostí, které patřily méně než 50 jedincům.

Základním kamenem vývoje člověka ve vysoce inteligentní bytost je prý fakt, že k tomu došlo v důsledku konzumace masa. Díky tomu se jeho mozek zdokonalil natolik, že lidé získali před ostatními opičími druhy náskok. (Pak by se ovšem nutně musely vyvinout v rozumné bytosti i šelmy, které pojídaly maso miliony let.)

K tomu, aby se člověk snadněji uživil, slezl ze stromů (uznáte však, že je snadnější sesbírat ovoce a jedlé plody než ulovit antilopu). Rovněž teorie, že se musel postavit na zadní nohy, aby měl ve vysoké trávě větší výhled, a tím začala jeho cesta po zemi ve vzpřímené pozici, nedávno vzala zaslou. Pomocí počítačové simulace bylo totiž prokázáno, že i dávné druhy člověka měly už vzpřímenou postavu. Člověk se ale od primátů značně odlišuje několika znaky.

Co se týče očí, je na tom člověk ve srovnání s jinými živočichy dost mizerně. Nemůže se dívat jako oni pod jiným zorným úhlem a jeho lebka je napojena na páteř zcela jinak než u primátů. Podobně jsou na tom lidé s přijímáním potravy a s dýcháním. U opic nehrozí, že by se při jídle zadusily, jako tomu je u člověka, jelikož hrtan a průdušnice jsou u opic odděleny. Polykání je pro člověka vždy nebezpečným aktem.

Jestliže bylo, alespoň podle evoluční teorie, tak snadné dobrat se díky různým nápadům, které postupně vedly zvířata a člověka, klidnými cestami nových vývojových

stupňů, proč na naší planetě nežije více inteligentních forem života kromě nás?

„Protože to nebylo zapotřebí,“ odpověděli by nám na tuto otázku odborníci. Podobných dogmatických *protože* najdeme v učebnicích celou řadu. Dotazy na tuto tematiku se vždy dají uvést v pochybnost tvrzením: „Celý evoluční vývoj měl prostě k dispozici miliardy let, a za ty se přece dá už něco vytvořit!“

Jak si potom máme vysvětlit nálezy, které nám tuto skládku narušují? Spíše budeme souhlasit s názorem, který trefně vyjádřil doktor Hinderlitsers z Pennsylvania State University, když na toto téma pronesl: „*Víra v evoluční teorii je ve stadiu konečné choroby, avšak její konec bude umožněn až novou generací vědců, jejichž myšlení netrpí předsudky toho typu vzdělání, které dnes převažuje na našich školách. Toto vzdělání odmítá veškeré důkazy, které se nehodí do evoluční teorie.*“

Velký třesk mozku

Podle modernější teorie je možné, že někdo zasáhl do naší DNA a vytvořil nového člověka. Po mnoho tisíciletí předtím zůstával člověk pouhým příležitostným a nedokonalým lovcem a sběračem, ale před zhruba 50 000 lety se stalo něco zvláštního – v lidské inteligenci tehdy nastal nevysvětlitelný zlom.

Někteří vědci označují tento podivuhodný okamžik jako *velký třesk mozku*, jelikož právě tehdy došlo k zásadní změně a vznikl intelektuálně vysoce vyspělý člověk. Kdybychom ho dnes někde potkali v moderním oblečení, je možné, že by se neodlišoval od ostatních obyvatel Země.

U lidského druhu se v době *velkého třesku mozku* začaly objevovat první primitivní zbraně, vznikly první jeskynní malby a také počátky řemesel a hrnčířství. A všechny tyto dovednosti se vynořily doslova odnikud a naráz a nikdo, ani biologové, neumí nijak uspokojivě vysvětlit, proč se vlastně kapacita lidského mozku za několik tisíc let tolik zvýšila.

Jak si máme vysvětlit, že se neohrabaní *lidoopi* za předcházející časový úsek nenaučili téměř nic, a najednou *zmoudřeli*? A jak je možné, že se ostatní druhy primátů za miliony let nezměnily, zatímco náš druh *Homo sapiens* se mentálně posunul na vysokou úroveň?

Navíc se při rychlém rozvoji lidské inteligence rozvíjelo jiné, neuvěřitelně složité zařízení: lidská řeč. Jak konstatoval časopis *Journal of Semitic Studies* v roce 1956: „*Lidská řeč je tajemství, je to božský dar, zázrak.*“

Řeč je v živočišné říši něčím ojedinělým. (Mimochodem, hrtan opic, například lidoopů, kteří by podle vědců měli být našimi blízkými příbuznými, je velmi odlišný.) Počátky mluvené řeči jsou tedy také obestřeny rouškou tajemství. Přesto jenom díky řeči je člověk schopný komunikovat s ostatními lidmi a lépe definovat některé abstraktní pojmy.

Je možné, že se odpověď na otázku, jak jsme *zmoudřeli*, nachází v každém z nás. V našich jednotlivých genech, stejně jako je tomu u jiných organismů, jsou totiž zakódovány a uloženy údaje určující naše charakteristické znaky. A je tomu tak vždy, ať už se jedná o velrybu, šimpanze, papouška, psa, nebo člověka.

Tento faktor dědičnosti leží v našich buňkách a můžeme si ho představit jako dlouhé vinuté vlákno, nazývané trefně *dvojítá šroubovice*. Přesto se jedná o neskutečně složité

zařízení. Vždyť obsah DNA jednoho jediného lidského chromozomu odpovídá v přepočtu pěti stům milionů slov.

Ohromující je, že 95 až 97 % z veškerých genetických dat u člověka tvoří jakýsi *odpad*. Pouze nepatrný zbytek genetických informací, 3 až 5 %, má vliv na naše vlastnosti, dovednosti a inteligenci, zkrátka a dobře na všechno, co dělá z každého člověka to, čím je.

Evoluční biolog Robert Shapiro (1935–2011) o tom napsal: „*Takové oblasti se nepříliš lichotivě označují jako šmejda, nesmysl nebo odpad. Ale nemůžeme si tím být jisti. Možná jde o důležité informace ve strukturním kódu nebo o jiný, dosud neidentifikovaný genetický jazyk.*“ Možná že jsme svědky toho, jak se historie z hlediska genetiky opakuje. I v současné době si přece vydobyla genová technika své místo.

Informace uložené v našich genech se čtou asi jako encyklopedie, sestávající z milionů svazků napsaných neznámým jazykem. Účel mnohých genů nám není znám a nevíme téměř nic o jejich fungování. Přesto jsou genetici přesvědčeni, že dosavadní znalosti jsou už dostačující k uskutečnění převratných změn v medicíně.

Genová technika by mohla sloužit k prospěchu lidstva, pokud bychom uměli ovlivnit náš organismus nebo organismus našich potomků pozitivním způsobem. Před narozením dětí by se tak mohla zvýšit jejich inteligence, celkový vzhled a odolnost proti nemocem. Skeptici se ale obávají, že by mohly existovat naklonované *zázračné děti*, které budou zájemcům nabízeny v obchodních katalozích.

Filmové plátno dlouho okupují zázrační hrdinové jako Superman nebo Spiderman, od čehož je jen krůček k myšlence stvořit *supertvora*. S pomocí takových zásahů do genetického materiálu by mohli být vytvořeni výjimeční lidé s neskutečnými vlastnostmi.

Stejně tak by tito genetici *stvořitelé* dokázali v budoucnosti léčit anebo úplně odstranit dědičné a zatím nevyléčitelné choroby. Dnes proto stojí genové odborníci před symbolickými *posledními dveřmi*, za nimiž se skrývají netušené možnosti.

Myšlenka vytvořit umělého *supertvora* není nejnovější. Vědci zabývající se genetikou se ve svých pokusech nezastavili ani před použitím této technologie v případě vzniku upraveného člověka. Již v roce 1999 obletěla svět zpráva, že američtí vědci naklonovali lidské embryo, a také více světových vědců provedlo genetickou editaci lidských embryí.

Američané tato embryo nechali vyvíjet se jenom krátce, v laboratorních podmínkách, na rozdíl od Číňanů. Narozeniny tak oslavily první geneticky modifikované děti na světě. Holčičky LuLu a Nana vyvolaly velký ohlas široké veřejnosti poté, co v listopadu 2018 vědec Che Ťien-kchuej oznámil, že několik embryí nejen modifikoval, ale také vložil do dělohy.

Univerzita ve městě Šen-čen, kde vědec působí, označila jeho výzkum za *vážné porušení akademické etiky*, více než stovka čínských vědců podepsala prohlášení, v němž jeho projekt odsoudila jako neetický, a čínská národní zdravotní komise nařídila vyšetření celého případu.

Genetické přepisování u lidských embryí je zakázáno v Británii, USA a v celé řadě dalších zemí světa, protože ho vědci považují za nebezpečné. Panují totiž obavy z přenosu genetických mutací na další generace. Světová zdravotnická organizace WHO proto varovala před tím, že „*podobné genetické modifikování lidského embrya by mohlo mít doslova nezamýšlené následky*“.

Adam, Eva a záhadný gen

V Bibli, v knize Genesis, se můžeme dočíst, že na počátku světa byli stvořeni první dva lidé: Adam a Eva. Slovo Adam znamená *člověk* nebo *pozemský člověk* (někdy obecně *lidstvo*). Eva je vlastní jméno, překládané jako *Živa*.

Adam a Eva žili v rajské zahradě, jejímž hledáním se již po mnoho desetiletí zabývají archeologové a badatelé. Podle historických pramenů a podle světových náboženství bylo lidstvo stvořeno ze zemského prachu. Stalo se to tak, že mu Bůh (či bohové) vdechl *jiskru života*. Co ale byla ta *jiskra života*?

Vědci tvrdí, že se první člověk objevil před zhruba 100 000 lety na jihu Afriky. Skupinka raně historických lidí se odtud vydala do Evropy a později do Východní Asie. A právě tato malá skupina osídlila nevídaným způsobem celý svět. To ukázaly genetické výzkumy z roku 1987, které vyvolaly velkou senzaci.

Při nich vyšlo najevo, že člověk vznikl na jediném území, když z Afriky migrovala jedna žena. Byla to žena, jejíž geny nese každý z nás a jejímž přičiněním se lidská populace rozšířila do Evropy, Východní Asie, Ameriky a pak dále do celého světa.

Při těchto genetických průzkumech byla u 150 lidí odlišného etnického původu z hlediska genetického rodokmenu zkoumána dědičná substance mitochondrií (tu zdělili tito lidé z matčiny strany). Ukázalo se, že jejich kořeny sahají až k jedné společné pramáti, která žila v Africe před 140 000 až 290 000 lety.

Tým vědců z univerzit v Chicagu, Harvardu a z Yale University potom stejným způsobem identifikoval i praotce

lidstva, tedy Adama. Členové týmu přitom podrobili analýze chromozomy 38 mužů: Asiátů, Evropanů, indiánů, Afričanů a Japonců.

Zjistilo se, že všichni muži jsou si navzájem příbuzní, protože mají společný chromozom od osoby, která žila před 188 000 lety, pravděpodobně rovněž kdesi v Africe. Je proto očividné, že naši předkové pocházejí z úzkého okruhu populace, v podstatě jen „z *několika exemplářů, možná dokonce z jakési pramáti Evy a praotce Adama*“.

Pomocí této genetické metody se dalo později vypočítat i stáří lidského rodu. Jedná se přibližně o 188 000 až 270 000 let. (Podle jiných výsledků, které propočítal Peter Goodfellow z Cambridgeské univerzity ve Velké Británii, by mohlo jít o 37 000 až 49 000 let.) Je proto důležité zaměřit se z vědeckého hlediska na minulost vzdálenou zhruba 150 000 let.

V listopadu roku 1997 se Peteru Oefnerovi a Peteru Underhillovi ze Stanfordovy univerzity v USA podařilo doložit genetické odchylky v DNA buněčného jádra u lidí, kteří se před 15 000 lety vydali na celosvětovou migraci.

Ukázalo se, že v jejich DNA proběhla podstatná změna. Co bylo asi podnětem této změny? Mohl by to být gen, který v roce 2006 odhalil vědecký tým vedený Davidem Hausslerem z Univerzity of California v Santa Cruz?

Tehdy probíhal výzkum, k němuž byl použit speciální počítačový program. Ten se probíral 15 miliony změn, jaké se v lidské DNA odehrály od doby, kdy na Zemi žil společný předek lidí a šimpanzů. Přitom bylo objeveno 49 oblastí, v nichž pozvolná evoluce lidského genomu z neznámých příčin neskutečně zrychlila.

Z tohoto důvodu byl tento gen později nazván *HAR-1* – *Human Accelerated Region 1* neboli *lidská urychlená oblast 1*. (Tato oblast se nachází na chromozomu 20

a výrazně nás odlišuje od našich nejbližších příbuzných, šimpanzů.)

Co ale dělá gen *HAR-1* speciálním, je jeho rychlá evoluce. Zatímco většina lidského genomu je podobná genomu šimpanzů, gen *HAR-1* prodělal významný počet mutací, zvláště v lidské linii. Tato rychlá evoluce naznačuje, že gen *HAR-1* by mohl hrát klíčovou roli v některých jedinečných charakteristikách, odlišujících lidi od jiných primátů.

Další práce na *HAR-1* naznačila, že lidská forma má odlišný tvar od ostatních savců, což je ukázáno v šimpanzí sekvenci. Předpokládá se, že gen *HAR-1* je zodpovědný za velikost mozku a komplexní myšlení, oddělující člověka od ostatních druhů. Zdá se však, že tento gen nevznikl cestou pozvolného vývoje.

Je proto možné, že někdo mohl vývoj člověka urychlit. Gen *HAR-1* je totiž natolik složitá molekula DNA, že je nepravděpodobné, že mohla být vytvořena nějakou přirozenou cestou. Jak prohlásil jeden z vědců, uznávaný biolog profesor Conklin: „*Vznik člověka tímto způsobem by mohl být stejně pravděpodobný, asi jako kdybychom po explozi v tiskárně náhle před sebou uviděli vytištěnou celou obsáhlou a dokonale uspořádanou Encyklopedii.*“

Podle nositele Nobelovy ceny a spoluobjevitele struktury DNA Francise Cricka (1916–2004) a amerického lékaře Eugena McGartyho, předního odborníka na křížení zvířat, „*nemohl tento unikátní gen vzniknout ani na Zemi*“. Kde se tedy v naší DNA záhadný gen *HAR-1* vzal?

Vypadá to, skoro jako bychom byli výsledkem pokusu, o němž nemáme žádné informace.

Rajská zahrada a strom života

Učenci si sice neumí vysvětlit, jak se vlastně člověk objevil na světové scéně, ale jsou celkem zajedno v tom, kde na přelomu 4. a 3. tisíciletí př. n. l. vznikla pravděpodobně první civilizace. Bylo to nedaleko Perského zálivu, mezi řekami Eufrat a Tigris.

Bible klade počátek lidské civilizace rovněž do Mezopotámie. Tato oblast se rozkládala na území dnešního Iráku, severovýchodní Sýrie a jihovýchodního Turecka. Mezopotámie v řeckém překladu znamená *země mezi řekami* a byla domovem významných starověkých kultur, jako byli Sumerové, Akkadové, Babylóňané a Asyřané.

V Mezopotámii, která je považována za jakousi kolébkou světové civilizace, byly vybudovány podle technicky dokonalých plánů první zavlažovací kanály, které proměnily původně suchou a neúrodnou pouštinu v kvetoucí krajinu.

Ráj se tedy musel nacházet na východě, v úrodné krajině zavlažované čtyřmi velkými řekami. Také kniha Genesis umístila první ovocný sad do vysočiny, kde tyto řeky pramenily, do severovýchodní Mezopotámie.

Podle známého biblického příběhu tady první dva lidé Adam a Eva žili společně se zvířaty a prožívali spokojený a ničím nerušený život. Byli ale Bohem varováni, aby se nepokusili utrhnout jablko z tajemného *stromu poznání*.

Podlehli však pokušení hada a okusili zakázané ovoce. Jejich osudným proviněním prý tedy bylo, že pojedli z plodů ze *stromu poznání dobra a zla*, čímž se chtěli rovnat Bohu, a proto byli Adam a Eva za trest navždy z Ráje vyhnáni.

Doposud nejstarší verze vyprávění o Adamovi a Evě pochází z města Ugaritu, které kdysi leželo na území dnešní Sýrie. Text na hliněných tabulkách byl objeven v roce 1929, k jeho rozluštění však došlo až o půl století později, kdy jej Marjo Korpelová a Johannes de Moor, dva nizozemští vědci, přeložili z dávno zaniklé semitské řeči – ugaritštiny. Tento text pochází z 13. století př. n. l.

Příběh vykazuje zajímavé shody s biblickou verzí, přesto se v některých směrech odlišuje. Muž Adam je v tomto příběhu původně nesmrtelným bohem, který bojuje se zlým bohem jménem Horranu. Adamův protivník je poražen, ale promění se v hada.

Had otráví rajský strom života a jediným uštknutím změní Adama ve smrtelného člověka. Ostatní nesmrtelní bohové se ale nad nešťastným Adamem slitují a jako útěchu mu dají *dobrou ženu Kubabu* – Evu. Právě díky Evě je lidstvu zajištěna jistá forma nesmrtelnosti, totiž v nekončném koloběhu zrození a smrti.

I přes tyto odlišnosti je však možné, že je tento text mnohem starší než nejstarší části Starého zákona.

Ve své knize nazvané *Adam, Eva a ďábel* tak mohli Marjo Korpelová a Johannes de Moor široké veřejnosti nabídnout první pevný důkaz pro domněnku, že biblický příběh Adama a Evy vychází z velmi prastarých mýtů.

Dalšími zajímavými artefakty jsou sumerské tabulky popsané klínovým písmem nalezené v Iráku v roce 1849. Zlomky tohoto starověkého mýtu byly součástí Aššurbanipalovy knihovny v Ninive. Podle těchto 6 000 let starých textů jsou lidé potomky *bohů*, kteří *sestoupili na zemi*. Tento příběh o stvoření lidstva je velice podobný příběhu, jaký popisuje Bible. Tvrdí, že „*bůh Enki vzal hlínu a vytvaroval ji do podoby člověka, i přes to, že první pokus se mu nezdařil*“.